

Hastanede Meydana Gelen İş Kazalarının İncelenmesi: Erzurum Şehir Hastanesi Örneği

Investigation of Occupational Accidents That Occur in Hospital: Erzurum City Hospital Example

Nilüfer YILDIRIM , Selda BEBEK

ÖZET

Düşme, iğne batması ve kesici-delici alet yaralanması sağlık çalışanları açısından önemlilik arz eden mesleki risklerdendir. Bu çalışmanın amacı bir şehir hastanesi sağlık hizmetleri çalışanlarında kaydedilen, gerçekleşmiş kazaların, retrospektif olarak değerlendirilmesidir. Bu amaç ile hastane iş sağlığı güvenliği biriminin 2020-2023 yılları arasındaki kaza bildirim inceleme formları retrospektif olarak incelenmiştir. Bu tarihlerde iş sağlığı güvenliği birimine başvuran 138 bireyin kaza bildirim inceleme formundan veriler elde edilmiştir. Araştırmaya dahil edilen bireylerin 43 (%31.1)'ü temizlik personeli, 28 (%20.3)'ü hemşire, 26 (%18.9)'u işçidir. En fazla yaralanmaların olduğu kaza türü düşme (n=45, %32,6) ve kesilerdir (n=24, %17,4). En sık kaza nedenleri dikkatsizlik (n=91, %65,9), hızlı çalışma (n=16, %11,6), kaygan zemindir (n=12, %8,7). Kaza geçirenlerin tümü (n=138, %100) iş sağlığı güvenliği eğitimi almıştır. Sonuç olarak hastanelerde iş kazalarının analiz edilmesi, iş kazalarının nedenlerinin belirlenmesi, iyi bir güvenlik algısı oluşturma ve güvenlik performansını geliştirmek için oldukça önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İş Kazası, İş Sağlığı ve Güvenliği, Sağlık Çalışanı.

ABSTRACT

Falls, needlestick injuries, and sharp-edged injuries are occupational risks that are important for healthcare workers. The aim of this study is to retrospectively evaluate the accidents recorded among healthcare workers in a city hospital. For this purpose, the accident report review forms of the hospital occupational health and safety unit between the years 2020-2023 were retrospectively reviewed. Data were obtained from the accident report review forms of 138 individuals who applied to the occupational health and safety unit during these dates. Of the individuals included in the study, 43 (31.1%) were cleaning personnel, 28 (20.3%) were nurses, and 26 (18.9%) were workers. The most common types of accidents were falls (n=45, 32.6%) and cuts (n=24, 17.4%). The most common causes of accidents were inattention (n=91, 65.9%), fast working (n=16, 11.6%), and slippery surfaces (n=12, 8.7%). All of those who had an accident (n=138, 100%) received occupational health and safety training. As a result, analyzing occupational accidents in hospitals, determining the causes of occupational accidents, creating a good perception of safety and improving safety performance are very important.

Keywords: Work Accident, Occupational Health and Safety, Healthcare Workers.

Nilüfer YILDIRIM | nilufergulten@gmail.com
Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Hemşirelik Bölümü, Erzurum, Türkiye
Erzurum Technical University, Institute of Health Sciences, Department of Public Health Nursing, Erzurum, Türkiye

Selda BEBEK | selda.bebek84@erzurum.edu.tr
Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Hemşirelik Bölümü, Erzurum, Türkiye
Erzurum Technical University, Institute of Health Sciences, Department of Public Health Nursing, Erzurum, Türkiye

Received/Geliş Tarihi : 17.06.2024
Accepted/Kabul Tarihi: 28.08.2024

I. GİRİŞ

Dünyada ve Türkiye’de meydana gelen iş kazaları, işçilerin yaşamını tehdit eden ciddi bir halk sağlığı sorunudur [1]. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) dünya çapında yaklaşık 3 milyon insanın her yıl işle ilgili kazalara veya hastalıklara maruz kalarak öldüğünü belirtmektedir [2]. Ülkemizde Sosyal Sigortalar Kurumunun, her yıl yayınladığı "İş Kazası İstatistikleri" raporuna göre: 2022 yılında, 4a kapsamında 588.823, 4b kapsamında 448 sigortalı olmak üzere toplam 589.271 sigortalı iş kazası geçirmiştir. Bu kazalarda 4a kapsamında 1.517, 4b kapsamında 3 sigortalı olmak üzere 1.520 sigortalı hayatını kaybetmiştir [3].

Çalışanın sağlığı ve güvenliği açısından tehlike ve risk taşıyan en önemli çalışma ortamlarından biri hastanelerdir. Hastaneler karmaşık ve çeşitli tehlikelerin bulunduğu çalışma ortamlarıdır [4]. Sağlık çalışanları sürekli olarak biyolojik, kimyasal, fiziksel, ergonomik ve psikososyal tehlikeler olmak üzere geniş bir yelpazede tehlikelere maruz kalmaktadır [5]. Özellikle, düşük ve orta gelirli ülkelerdeki sınırlı kaynaklar ve mesleki tehlikeler, sağlık işgücünü risklere karşı oldukça savunmasız bırakmaktadır [6].

Sağlık çalışanlarının güvenliğini etkileyebilecek riskleri belirlemek, farkındalık yaratmak, düzenleyici ve düzeltici önlemler almak ve eğitimler sağlamak için hastane idareleri faaliyet yürütmekle birlikte örgütsel, yönetsel, çalışan tavırları, iş ve aile, kültürel unsurlara bağlı olarak iş kazaları ortaya çıkabilmektedir [7].

Sağlık çalışanın maruz kaldığı iş kazaları arasında delici-kesici alet yaralanması, kan ve vücut sıvılarına maruz kalma, kas-iskelet yaralanması, kaygı ve şiddet oldukça yaygındır. Bu kazalar sağlık personelinin sağlığına ve güvenliğine ciddi zararlar vermekte ve iş verimliliğini de olumsuz etkilemektedir [7,8,9]. Diğer açıdan, sağlık kurumlarında sadece klinik sağlık personeli değil, aynı zaman-

da diğer meslek mensupları da iş kazalarıyla karşılaşabilirler. Bu durum, sağlık kurumlarında çalışan tüm personelin iş güvenliği ve sağlığının önemli olduğunu göstermektedir [8]. Araştırmalar, çalışmalarda yıl azaldıkça, haftalık iş yapma süresinin artması ve iş sağlığı ve güvenliği eğitimi alma oranının azalması gibi faktörlerin sağlık çalışanlarının iş kazası geçirme olasılığını artırdığını göstermektedir [8,10].

Sağlık hizmetlerinin halk sağlığı üzerinde doğrudan etkisi olması nedeniyle, hastanelerdeki iş kazalarının belirlenmesi son derece önemlidir. İş kazalarının incelenmesi ile kazalarının önlenmesine yönelik önlemler alınabileceği düşünülmektedir [10]. Buradan yola çıkarak, araştırma, bir şehir hastanesi, sağlık hizmetleri çalışanlarında kaydedilen, gerçekleşmiş kazaların, retrospektif olarak değerlendirilmesini amaçlamaktadır.

II. YÖNTEM

Bu araştırma, retrospektif-tanımlayıcı bir çalışmadır. Araştırmanın evreni, Erzurum şehir hastanesinin, iş sağlığı ve güvenliği birimine 2020-2023 tarihleri arasında bildirilen 138 iş kazası bildirim kayıtlarından oluşmaktadır. İlgili tarihlerin seçilmesinin nedeni hastanenin faaliyete 2020 yılında başlamış olmasıdır. Evrenden örneklem seçimine gidilmemiş ve tüm evren çalışma kapsamına alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak iki form kullanılmıştır. Bunlar Demografik Soru Formu ile kaza bildirim belgeleri incelenerek oluşturulan Kaza Bildirim İnceleme Formu’ dur. Erzurum Şehir Hastanesi, iş sağlığı güvenliği birimine yapılan iş kazası bildirim formlarının sınıflandırılıp kategorize edilmesi sonrası elde edilen veriler, SPSS 27.0 paket programında analiz edilmiştir. Araştırma için Sağlık Bilimleri Üniversitesi Klinik Dışı Çalışmalar Etik Kurulu ve Erzurum Şehir Hastanesi Başhekimliği’nden izin alınmıştır.

III. BULGULAR

İş kazalarına maruz kalan çalışanların %67,4' ü erkek ve %32,6'sı kadındır. Vakaların yaş aralıkları incelendiğinde; %44,9' unun 19-29, %32,6' sının 41-60, %22,5' inin 30-40 yaşlarında olduğu ve yaş ortalamasının ise 32,02±10,09 olduğu görülmüştür. İş kazalarına maruz kalan çalışanların meslek durumlarına bakıldığında %31,1'i temizlik personeli, %20,3' ü hemşire, %18,9' u işçidir (Tablo 1).

Tablo 1. Kaza geçiren çalışanların cinsiyet, yaş ve meslek gruplarına göre dağılımları

Demografik Özellikler	Sayı (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Kadın	45	32,6
Erkek	93	67,4
Yaş		
19-29	62	44,9
30-40	31	22,5
41-60	45	32,6
Meslek Grubu		
Temizlik Personeli	43	31,1
Hemşire	28	20,3
İşçi	26	18,9
Yemekhane Personeli	20	14,5
Teknik Personel	8	5,8
Ebe	4	2,9
Memur	3	2,2
Güvenlik Görevlisi	3	2,2
Paramedik	2	1,4
Hekim	1	0,7
Toplam	138	100

Çalışanların yaralanma yıllarına göre dağılımları 2020 yılı için %7,2, 2021 yılı için %18,8, 2022 yılı için %25,4, 2023 yılı için %48,6 olarak bulunmuştur. Mesleki deneyimlerine yönelik süre incelendiğinde; 1-5 yıl %38,4, 10 yıldan fazla %30,4 çalışan olarak belirlenmiştir. Kazaların gerçekleştiği günlere bakıldığında; en sık Salı %18,8 ve Çarşamba %18,8 olarak saptanmıştır. Kazaların gerçekleştiği saatlerin en yoğun 06:00-12:00 %37 ve 12:00-18:00 %40,6 olduğu görülmektedir. Kazaların görüldüğü birimler incelendiğinde; yemekhane %23,1, koridor-hastane ve açık alanda %20,2 kazalar en sık şekilde saptanmıştır (Tablo 2).

Tablo 2. Kazaların yıllara, mesleki deneyime, günlere, saat ve olay yerlerine göre dağılımları

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Yıllar		
2020	10	7,2
2021	26	18,8
2022	35	25,4
2023	67	48,6
Mesleki Deneyim		
1 yıldan az	20	14,5
1-5 yıl	53	38,4
6-10 yıl	23	16,7
10 yıldan fazla	42	30,4
Kazanın Gerçekleştiği Gün		
Pazartesi	15	10,9
Salı	26	18,8
Çarşamba	26	18,8
Perşembe	17	12,3
Cuma	26	18,8
Cumartesi	15	10,9
Pazar	13	9,4
Kazanın Gerçekleştiği Saat		
06-12	51	37,0
12-18	56	40,6
18-24	21	15,2
24-06	10	7,2
Kazanın Gerçekleştiği Olay Yeri		
Yemekhane	32	23,1
Koridor-hastane açık alan	28	20,2
Yoğun bakım	22	15,9
Dahili/cerrahi servisler	15	10,8
Acil servis	12	8,7
Teknik birimler	12	8,7
Ameliyathane	7	5,1
Doğumhane	5	3,6
Poliklinikler	3	2,2
Eczane	2	1,4
Toplam	138	100

Kazalarda yaralanma şekilleri incelendiğinde; en sık kaza türü: düşme %32,6 ve kesiler %17,4; kazaların en sık nedeni ise dikkatsizlik %65,9' dir. Yaralanmanın en yoğun vücut bölgeleri; üst ekstremité %50,7 ve alt ekstremité %25,4 olduğu belirlenmiştir. Kaza nedeniyle iş günü kaybına neden olan kazalar %34,8 iş gücü kaybına neden olmayan kazalar ise %65,2' dir. Kazazedelerden tıbbi muayene yapılanlar %90,6, muayeneye yapılmayanlar %9,4' tür. Kazalardan, hafif düzeyde %96,4, ağır düzeyde olanlar %2,9 ve ölümlü sonuçlanan %0,7 olarak belirlenmiştir. Kaza geçirenlerin tümü %100 iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almıştır (Tablo 3).

Tablo 3. Kazalar ile ilgili özelliklerin dağılımları

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Kaza Türü		
Düşme	45	32,6
Kesiler	24	17,4
İğne Batması	22	15,9
Çarpma	13	9,4
Kan/Vücut sıvısı bulaşma	5	3,6
Kimyasal madde yaralanması	4	2,9
Elektrik çarpması	3	2,2
Sıkışma	3	2,2
Parça batması	3	2,2
İncinme	2	1,4
Yanık	2	1,4
Göçük altında kalma	1	0,7
Kaza Nedenleri		
Dikkatsizlik	91	65,9
Hızlı çalışma	16	11,6
Kaygan zemin	12	8,7
Bakım kontrol esnası	7	5,1
Nesne kesme esnası	6	4,3
Hareketli nesne çarpması	3	2,2
Hasta kaynaklı	1	0,7
Yaralanma Bölgesi		
Üst ekstremité	70	50,7
Alt ekstremité	35	25,4
Baş/Boyun	13	9,4
Baş/Boyun+Üst ekstremité	7	5,1
Sırt	6	4,3
Göğüs+Sırt	5	3,6
Göğüs	1	0,7
Batın	1	0,7
Kaza Nedenli İş Günü Kaybı		
Kayba neden olan	48	34,8
Kayba neden olmayan	90	65,2
Kaza Nedenli Tıbbi Muayene		
Muayene yapılan	125	90,6
Muayene yapılmayan	13	9,4
Kazanın Tehlike Düzeyi		
Hafif düzey	133	96,4
Ağır düzey	4	2,9
Ölümlü	1	0,7
Kaza Geçirenlerin Eğitim Alma Durumu		
İSG eğitimi alanlar	138	100
Toplam	138	100

IV. TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmamızda bir şehir hastanesi iş sağlığı ve güvenliği birimine 2020-2023 yılları arasında başvuru yapmış 138 iş kazası olgusu değerlendirilmiştir. Literatür incelendiğinde çalışmamızla uyumlu bulguların olduğu görülmektedir. Kadioğlu ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada, iş kazası geçiren olguların %89'unun erkek, %11'inin kadın olduğu; Asılbaş ve arkadaşlarının çalışmasında ise iş kazası geçiren işçilerin %97,5'i erkek, %2,5'i kadın olarak saptanmıştır

[11,12]. Bu sonuç cinsiyetler arasındaki iş kazalarına maruz kalma oranlarındaki farklılıkları gözler önüne sermektedir. Bu tür araştırmalar, cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratmaya ve iş yerinde güvenliğin sağlanması için politika ve uygulamaların geliştirilmesine yardımcı olabilir. Çalışmada olguların yaş aralıkları incelendiğinde; kazaların en çok 19-29 yaş arasında görüldüğü saptanmıştır. Farklı çalışmalarda 25-34 yaş, 25-44 ve 35-44 yaş aralıklarında daha sık iş kazalarının gerçekleştiği görülmüştür [13,14,15]. Daha çok genç yetişkin grubun aktif işlerde çalışıyor olması nedenler arasında sayılabilir. Ayrıca bu durum belirli yaş gruplarının iş kazalarına daha yatkın olabileceğini göstermektedir. Bu nedenle iş güvenliği önlemlerinin özellikle bu yaş grubundaki çalışanlar için geliştirilmesi ve uygulanmasının önemli olacağı kanaatindeyiz.

İş kazalarının temizlik personellerinde diğer meslek gruplarına göre daha yüksek olduğu gözlenmiştir. İnci ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada, çalışmamıza benzer olarak temizlik personeli %53 oranında iş kazasına maruz kalmıştır [42]. Farklı çalışmalarda özellikle hemşirelerin iş kazalarına daha fazla maruz kaldığını gösteren literatür bulguları bulunmaktadır [7, 16, 17]. Bu veriler, sağlık sektöründe çalışan temizlik personelinin güvenliği ve sağlığını korumak için özel önlemler alınması gerektiğini göstermektedir. Temizlik personelinin eğitimi, uygun donanım ve ekipman sağlanması, düzenli sağlık kontrolleri gibi önlemler alınarak iş kazaları riskinin azaltılması sağlanabilir.

Mesleki deneyimi özellikle 1-5 yıl arasında olan çalışanların iş kazası geçirme oranı yüksek bulunmuştur. Farklı çalışmalarda benzer olarak meslekteki deneyimin az olmasının iş kazası geçirme oranını anlamlı olarak artırdığı sonucuna varılmıştır [18, 19, 37, 40]. Meslekte az deneyimi olan çalışanlar, işyerindeki tehlikeler ve güvenlik prosedürleri konusunda daha az bilgi ve deneyime sahip olabilmekte, bu da onları iş kazalarına karşı daha savunmasız hale

getirebilmektedir. Çalışmada iş kazalarının en çok Salı, Çarşamba ve Cuma günleri ve en az ise Pazar günü meydana geldiği saptanmıştır. Ülkemizde yapılan diğer çalışmalarda iş kazalarının en çok Pazartesi günü meydana geldiği tespit edilmiştir [44, 20]. Bizim çalışmamızda sonuç literatürden farklı bulunmuştur. İspanya'da yapılan 5 yıllık bir çalışma incelendiğinde, Cuma günü en ağır kazaların olduğu görülmektedir [22]. Salı, Çarşamba ve Cuma günlerinde genellikle yoğun iş temposu ve stres nedeniyle dikkatsizlik ve dalgınlık artabilmekte, bu da iş kazalarına zemin hazırlayabilmektedir. Bunun yanı sıra bu günlerde genellikle işçilerin yorgun ve stresli olmaları da kazaların artmasına neden olmaktadır.

Çalışma saatleri açısından bakıldığında en çok 12:00-18:00 saatleri arasında kazalara rastlanmıştır. Farklı çalışmalarda; 11:00-11:59 saatleri ve 08:00-17:00 ve 11:00-19:00 mesai saatlerinde kazaların yoğunlaştığı belirlenmiştir [23,24,28]. Öğlen ve öğleden sonra saat dilimi genellikle iş gününün yarı noktasına denk gelir ve çalışanların dikkati ve enerjisinin düşmeye başladığı bir zaman dilimidir. Bu nedenle, bu saatler arasında iş kazalarının daha sık yaşanmasının oldukça olası olduğu kanaatindeyiz.

Kazaların en sık gerçekleştiği yer hastane yemekhanesi olarak belirlenmiştir ve farklı çalışmalarda yemekhanelerde çalışan kişilerin yüksek oranda iş kazası risklerinin olduğu vurgulanmaktadır [25,26]. Hastane yemekhanelerinde yoğun bir şekilde çalışan personel, yoğunluğun da etkisiyle dikkatsiz davranarak kazalara neden olabilmektedirler. Sıcak yemekhane ekipmanları, kesici aletler, kaygan zemin gibi unsurlar da kazalara zemin hazırlayabilmektedir.

Çalışmamızda en çok düşme, kesiler ve iğne batması kazalarına rastlanmıştır. Farklı bir çalışmada en çok iğne batması ve vücut sıvılarının bulaşmasına sık rastlanmıştır [24, 34]. Diyarbakır ilin de yapılmış bir çalışmada, iş kaza-

ları travma, yüksekten düşme, ve elektrik teması olarak bulunmuştur [27]. Hastanede çalışan hemşirelerin iş kazalarının araştırıldığı çalışmada; en sık vücut sıvılarının bulaşması, iğne batması ve kesiler saptanmıştır [29]. Acil servise başvuru yapmış iş kazalarının değerlendirildiği bir çalışmada, olguların kesi, yüksekten düşme ve yük altında kalma olduğu belirlenmiştir [12]. İş kazalarının meydana gelme şekli, çalışılan iş alanı, çalışma şartları, çalışılan alet farklılıkları gibi birçok faktöre bağlı olarak kazalar değişiklik gösterebilmektedir. En sık görülen kaza türlerine yönelik risk değerlendirmelerinin doğru bir şekilde yapılarak uygun önlemlerin alınması oldukça önemlidir.

En sık karşılaşılan kaza nedeni dikkatsizlik olarak belirlenmiştir. Farklı çalışmalarda çalışmamıza benzer olarak dikkatsizlik kaza nedeni olarak saptanmıştır [30,31,32,33, 40]. İş yerlerinde dikkat dağınıklığı, yanlış ekipman kullanımı, güvenlik prosedürlerinin ihlali, yorgunluk, dikkat dağıtıcı unsurların varlığı (örneğin, gürültü, kalabalık ortamlar) gibi faktörler iş kazalarına yol açabilmektedir.

Çalışmada en sık yaralanan vücut bölgeleri üst ve alt ekstremiteler olarak bulunmuştur. Literatürde aynı vücut bölgelerinin yaralandığını belirleyen çalışmalara rastlanmıştır [35,43,36,24]. İnce motor becerisi gerektiren işlerde çalışan işçilerin elleri, kazalara karşı özellikle hassas bir şekilde korunmalıdır. Yumuşak doku yaralanmaları, amputasyonlar ve kemik kırıkları gibi ciddi yaralanmalar, bu tür işlerde sıkça görülebilir. Elleri koruyan uygun iş güvenliği ekipmanlarının kullanımı, bu tür yaralanmaların önlenmesinde büyük önem taşımaktadır. Çalışmamız da alt ekstremitelerinde yaralandığı ve bunun sebebinin kesici delici atık kutusuna atılması gereken kullanılmış malzemelerin enfekte atık poşetine atılması ve özellikle temizlik personelinin bu malzemelerle yaralanmasıdır diyebiliriz.

İş kazaları sonucu meydana gelen yaralanmalar hem

bireyin hem de işyerinin üzerinde ciddi etkilere sahip olabilmektedir. Bir iş kazası sonucu meydana gelen yaralanmalar genellikle ciddi sakatlıklara yol açabilir ve bu da çalışanın iş kapasitesini azaltabilir veya tamamen işten ayrılmasına neden olabilmektedir. Ayrıca, iş kazaları nedeniyle oluşan yaralanmalar, iş günlerinin kaybına da yol açar, bu da işyeri verimliliğini ve karlılığını olumsuz yönde etkileyebilmektedir [41]. Çalışmamız da iş günü kaybı 48 vakada olmak üzere, %34,8 oranında bulunmuştur. Farklı çalışmalarda kaza sonrası iş günü kaybının bulunduğu ve bu sürecin düşme ve kırıklarda daha uzun olduğu ve işteki verimliliği etkilediği vurgulanmıştır [29, 40].

Çalışmamızda bir erkek işçinin, iş esnasında kalp krizi geçirerek hayatını kaybettiği belirlenmiştir. İş kazalarının incelendiği bir çalışmada, iş kazası sonucu oluşan yaralanmanın %76 oranında yaşamsal tehlikeye neden olmadığı saptanmıştır [38]. Çalışmamızda bu oran %96,4' dür. Farklı iş kollarında yapılan çalışmalarda, iş kazaları raporlarında olguların %95 ve %92 oranlarında hayati tehlikeye neden olmadığı belirlenmiştir, bu sonuçlar çalışmamız ile benzerlik göstermektedir [39, 20]. İş kazalarının büyük çoğunluğu hafif yaralanmalara neden olabilir ve basit tıbbi müdahalelerle giderilebilir. Ancak iş kazalarının her yıl çok yüksek sayılara ulaştığı düşünüldüğünde, yaşamsal tehlikenin ciddi bir endişe kaynağı olduğunu kabul etmek önemlidir.

Sonuç olarak; iş kazaları bir ülke için önemli bir toplumsal sorun olabilmektedir. İş kazaları, hem çalışanların sağlığı ve güvenliği açısından önemli bir tehdit oluştururken hem de ekonomik, sosyal ve çalışma kolu açısından ciddi sonuçlar doğurabilmektedir. İşletmelerin iş güvenliği hizmeti almasına rağmen kaza oranlarının azalmadığını görmek, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin etkin bir şekilde uygulanmadığını veya yetersiz olduğunu düşündürmektedir. Benzer şekilde, çalışanların iş güvenliği eğitimi alma-

larına rağmen kazaya uğrama oranlarında bir azalma olmaması, eğitim programlarının etkili olmadığı veya işçilerin eğitimlerden yeterince faydalanmadığı anlamına gelebilmektedir.

YAZAR KATKISI: Araştırmaya ilişkin veri toplanması ve analizi Selda BEBEK tarafından yapılmıştır, diğer hususlarda yazarların katkıları eşit düzeydedir.

ÇIKAR ÇATIŞMASI: Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması olmadığını, makalede araştırma ve yayın etiğine uyulduğunu beyan ederler .

FINANSAL DESTEK: Bu çalışmada herhangi bir kurum veya kişilerden finansal destek alınmamıştır.

ETİK KOMİTE ONAYI: Çalışma için 14.02.2024 tarihinde 2024/02-26 numarası ile Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum Tıp Fakültesi Klinik Dışı Çalışmalar Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır.

KAYNAKÇA

- [1] International Labour Organization. "Safety and Health at Work," *www.ilo.org*, 2022. <https://www.ilo.org/topics/safety-and-health-work>
- [2] International Labour Organization, "Nearly 3 million people die of work-related accidents and diseases | International Labour Organization," *www.ilo.org*, Nov. 26, 2023. <https://www.ilo.org/resource/news/nearly-3-million-people-die-work-related-accidents-and-diseases>
- [3] T.C. Çalışma ve sosyal Güvenlik Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı. "Genel Değerlendirme Raporu - 2022 Yılı Yapı İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi Ankara, Ağustos 2023." Accessed: Aug. 29, 2024. [Online]. Available: <https://www.csgb.gov.tr/media/93375/2022-yili-yapi-isyerlerinde-is-sagligi-ve-guvenligi-programli-teftisi.pdf>

- [4] M. Solmaz & T. Solmaz, "Hastanelerde iş sağlığı ve güvenliği," *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, vol.6(3), pp. 147-156, 2017.
- [5] A. Afework, A.Tamene, A.Tafa, A.Tesfaye, S. Geme-de, "The prevalence of occupational accidents and the associated factors among Janitorial Staff at a University Teaching Hospital in South Ethiopia," *Risk Management and Healthcare Policy*, pp. 1499-1507, 2023.
- [6] R. Rai, S. El-Zaemey, N. Dorji, BD. Rai, L. Fritschi, "Exposure to occupational hazards among health care workers in low- and middle-income countries: a scoping review," *Int J Environ Res Public Health*, vol.18 (5), pp.2603, Mar 2021.
- [7] H. Diker, M. Çakmak Barsbay, "Hastanelerde Meydana Gelen İş Kazalarının İncelenmesi: Bir Devlet Hastanesi Örneği," *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, vol. 26(1), pp. 99-114, 2023.
- [8] K. Bienassis, L. Slawomirski, N. S. Klazinga, "The economics of patient safety Part IV: Safety in the workplace: Occupational safety as the bedrock of resilient health systems," *OECD Publishing*, 2021.
- [9] International Safety Center, "Moving the sharps safety in healthcare agenda forward in the United States: 2020 consensus statement and call to action," International Safety Center, 2020. Accessed: May 1, 2024. Available: https://internationalsafetycenter.org/wp-content/uploads/2020/12/Moving_The_Sharps_Safety_In_Healthcare_Agenda_Forward_In_The_US.pdf
- [10] N. Taşkiran, D. Semet, "Sağlık çalışanlarında iş kazalarının retrospektif analizi: Finne-Kinney risk değerlendirmesi," *Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi*, vol. 10(1), pp.87-98, 2023
- [11] E. Kadioğlu, S. Karaman, Ö.Arık, "İş Kazası Nedeniyle Acil Servise Başvuran Hastaların Demografik Analizi," *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, vol.8(3), pp. 163-73, 2016.
- [12] K. Asıladağ, M. Akbaba, M.Annaç, "İş kazası nedeniyle acil servise başvuran olguların adli tıp açısından değerlendirilmesi," *Eur J Ther*, vol. 23(2), pp. 49-54, 2017.
- [13] N. Erginel, Ş. Toptancı, "İş Kazası Verilerinin Olasılık Dağılımları İle Modellenmesi," *Mühendislik Bilimleri ve Tasarım Dergisi*, vol. 5, pp. 201, 2017.
- [14] AÇ. Acara, S. Yanturalı, Ö. Canacık, M. Bolatkale, "Evaluations of Occupational Injuries Presented to the Emergency Department; Mechanisms, Causes, Features of Accidents, From the Injured Workers Perspective," *Kafkas Journal of Medical Sciences*, vol. 11(50), pp. 184-9, 2021.
- [15] R.J. Guerin, AA. Reichard, S. Derk, KJ. Hendricks, LM. Menger-Ogle, AH. Okun, "Nonfatal Occupational Injuries to Younger Workers — United States, 2012–2018," *MMWR Morbidity and Mortality Weekly Report*, vol. 69(35), pp. 1204-9, 2020.
- [16] H. Motaarefi, H. Mahmoudi, E. Mohammadi, A. Hasanpour-Dehkordi, "Factors associated with needlestick injuries in health care occupations: A systematic review," *Journal of Clinical and Diagnostic Research*, vol. 10(8), pp. IE01–IE04, 2016.
- [17] E. Kocur, B. O. Śliwa-Rak, S. Grosicki, "Analysis of occupational exposures to blood registered in the general hospital in Zabrze in the years 2006-2015," *Przegad Epidemiologiczny*, vol. 70(4), pp. 603-615, 2016.
- [18] D. Yazgüllü, N. Aytaç, M. Akbaba, "Bir Üniversite Hastanesinin Yoğun Bakım Ünitesi Hemşirelerinde Yaşam Kalitesi, İş Kazaları ve Vardiyalı Çalışmanın Etkileri," *Sakarya Tıp Dergisi*. vol. 8(1), pp. 99-107. doi:10.31832/smj.381197, 2018.
- [19] A. Aşkın, Ö. F. Öztürk, "Mobilya sektörü çalışanlarında iş kazası ve meslek hastalıklarının incelenmesi üzerine bir araştırma," *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, vol. 24(2), pp. 351-364, 2022.
- [20] N. Ulutaşdemir, F. Tanır, M. Dokur, E. Uysal, "Bir Özel Hastanenin Acil Servisine İş Kazası Nedeniyle Başvuran Hastaların Analizi," *Sakarya Tıp Dergisi*, vol. 5(4), pp. 193-8, 2015.
- [21] H. Erdemli, et al., "Analysis of Work Related Injuries Admitted Patient to Emergency Department," *Cerrahi Sanatlar Dergisi*, vol. 10(2), pp. 26-33, 2017.

- [22] A. López Arquillos, J.C. Rubio Romero, A. Gibb, “ Analysis of construction accidents in Spain, 2003-2008,” *Journal of Safety Research*, vol. 43(5-6), pp. 381-8, 2012.
- [23] U. Çavdar, M. Manyaslı, E. Akkaya, D. Sevener, Z. Tüfekçi, “Yaşanan iş kazalarının kaza saatlerine ve cinsiyete göre istatistiki olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması,” *International Journal of Engineering Research and Development*, vol. 14(1), pp. 360-368, 2022.
- [24] S.Y. Karadam, B. Çoban, M. Yılmaz, “ Özel Bir Hastanede Sağlık Çalışanlarının Kesici Delici Alet Yaralanmaları ve Deri-Mukoza Temalarının Değerlendirilmesi,” *Karalması Journal of Occupational Health and Safety*, vol. 7(1), pp. 47-54, 2023.
- [25] S. Köse, S. Bilici, “ Mutfak ve yemekhane çalışanlarında iş sağlığı ve güvenliği risklerinin değerlendirilmesi,” *Beslenme ve Diyet Dergisi*, vol. 44(3), pp. 239-247, 2016.
- [26] G. Can, A. Uzun , “ Bir Kamu Kurumunun Yemekhane Bölümündeki Tehlike Kaynaklarının Sıralama Temelli Ağırlıklandırma Yöntemleriyle Önceliklendirilmesi,” *Journal of Turkish Operations Management*, vol. 6(1), pp. 1042-1055, 2022.
- [27] Ö. Avınca, R. Dursun, M. Taş, M. Üstündağ, M. Orak , C. Güloğlu, “Diyarbakir İlinde Meydana Gelen İş Kazalarının Demografik Analizi, Mortalite ve Morbiditeyi Etkileyen Faktörler,” *Dicle Tıp Dergisi*, vol. 47(3), pp. 645-55, 2020.
- [28] M. Härmä, A. Koskinen, M. Sallinen, T. Kubo, A. Ropponen, DA. Lombardi, “Characteristics of working hours and the risk of occupational injuries among hospital employees: a case-crossover study,” *Scand J Work Environ Health*, vol. 46(6), pp. 570-578. doi: 10.5271/sjweh.3905. Epub 2020 Jun 9. PMID: 32515483; PMCID: PMC7737806, 2020.
- [29] M. Bagheri Hosseinabadi, N. Khanjani, S. Etemadinezhad, S. E. Samaei, M. Raadabadi & M. Mostafae, “The associations of workload, individual and organisational factors on nurses occupational injuries,” *Journal of clinical nursing*, vol. 28(5-6), pp. 902-911, 2019.
- [30] G. Akkuş, “İş sağlığı ve güvenliğine keşifsel bir bakış: Otel çalışanlarının yaşadıkları iş kazaları,” *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, vol. 24 (46), pp. 1185-1204, 2021.
- [31] LY. Lin, CW. Juan , “A systematic review of the literature: risk factors and strategies for occupational hazards in hospitals,” *Chinese J Occup Med*, vol. 22 (2), pp. 71-88. <https://doi.org/10.15509/IJNRP.2017.4.2.353>, 2015.
- [32] M. Dulon, J. Stranzinger, D. Wendeler, & A. Nienhaus, “Causes of needlestick and sharps injuries when using devices with and without safety features,” *International journal of environmental research and public health*, vol. 17(23), pp. 8721, 2020.
- [33] A. Abalkhail, R. Kabir , Y. M. Elmosaad, A. S. Alwashmi, F.A. Alhumaydhi, T. Alslamah, I. Mahmud, “Needle-stick and sharp injuries among hospital healthcare workers in Saudi Arabia: a cross-sectional survey,” *International Journal of Environmental Research and Public Health*, vol. 19(10), pp. 6342, 2022.
- [34] N. Nankongnab, P. Kongtip, M. Tipayamongkhogul, P. Silpasuwan, O. Kaewboonchoo, P. Luksamijarulkul, S. Woskie, “Occupational hazards, health conditions and personal protective equipment used among healthcare workers in hospitals,” *Thailand. Human and Ecological Risk Assessment: An International Journal*, vol. 27(3), pp. 804-824, 2021.
- [35] K.D. Bergmeister, L. Große-Hartlage, S.C. Daeschler, P. Rhodius, A. Böcker, M. Beyersdorff, L. Harhaus, “Acute and long-term costs of 268 peripheral nerve injuries in the upper extremity,” *PloS one*, 15 (4), e0229530, 2020.
- [36] R. Friedenberg, L. Kalichman, D. Ezra, O. Wacht, D. Alperovitch-Najenson, “Work-related musculoskeletal disorders and injuries among emergency medical technicians and paramedics: A comprehensive narrative review,” *Archives of Environmental & Occupational Health*, vol. 77(1), pp. 9-17, 2022.
- [37] S. Elarslan, Ö. Özaydın, Ö. Güdük, Y. Sertbas,

“Hastanelerde Görülen İş Kazalarının İncelenmesi: Bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Örneği,” *Bosphorus Med J*, vol. 9(3), pp. 166–172, 2022.

- [38] A. Artar, “Cumhuriyet üniversitesi hastanesi acil servise 2011-2015 yılları arasında iş kazası nedeniyle başvuran adli olguların değerlendirilmesi ” Cumhuriyet Üniversitesi, 2017.
- [39] M. Seviner, N. Kozancı, MO. Ay , A. Açıklan, A. Çökük, M. Gülen et al., “Acil tıp kliniğine başvuran adli vakaların geriye dönük analizi,” *Cukurova Medical Journal*, vol. 38(2), pp. 250-60, 2013.
- [40] Ö.D. Tan, H. Ceylan, “Isparta İl Merkezinde Meydana Gelen Çeşitli İş Kazalarının Analizi,” *Mühendislik Bilimleri Ve Tasarım Dergisi*, vol. 10(2), pp. 402-411. <https://doi.org/10.21923/jesd.915976>, 2022.
- [41] B,Askay, “Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi acil servisine 2020- 2021 yıllarında iş kazası nedeniyle başvuran olguların adli tıbbi açıdan değerlendirilmesi,” Karadeniz Teknik Üniversitesi. Trabzon , 2023.
- [42] E. İ. İnci, Y. Bilişli, D. Hizay, “ İş kazalarına maruz kalan sağlık çalışanlarının bildirimlerinin değerlendirilmesi: üniversite hastanesi örneği,” *Sağlık Akademisyenleri Dergisi*, vol. 3(3), pp. 83-88, 2016.
- [43] N. I. Omoke, F. O. Ekumankama, “Incidence and pattern of extremity fractures seen in accident and emergency department of a Nigerian teaching hospital,” *Nigerian journal of surgery*, vol. 26(1), pp. 28-34, 2020.
- [44] H. Erdemli, et al. “ Analysis of Work Related Injuries Admitted Patient to Emergency Department ” *Cerrahi Sanatlar Dergisi*, vol. 10(2), pp. 26-33, 2017.